

DE CUA D'ULL

Rosa Peroy
@RPeroy

LLUÏSA PLA

Publica 'Los Girona, la gran burguesía catalana del siglo XIX' (Editorial Milenio)

“Els Girona es convertiren en el principal grup inversor català”

El llibre –amb pròleg del catedràtic d'història econòmica Jordi Catalan– conté la brillant tesi doctoral de Lluïsa Pla (Bell-lloc d'Urgell, 1962), un seguiment d'un segle i mig d'una etapa capital de la història de Catalunya i Europa: el clímax de la primera revolució industrial a través de la família Girona, exemple d'una nissaga de la burgesia catalana, amb origen a Tàrrrega, que mai va perdre de vista el territori.

La importància que té la burgesia en el procés d'industrialització del nostre país és innegable.

Però per què tria la família Girona per fer la seua tesi doctoral?

Vicens Vives ja va assenyalar que els Girona havien estat una peça clau en la industrialització catalana del segle XIX però, malgrat la importància del tema, mai no havia estat objecte d'estudi des de la perspectiva econòmica i social. El doctor Jordi Nadal –deixeble de Vicens– m'ho va proposar com a objecte de tesi doctoral. Vaig acceptar la proposta abans de què el professor Nadal tingués temps de convèncer-me amb l'argument.

Va ser una nissaga que inicia el seu progrés a Tàrrrega, procedent de la Selva del Camp, de la Catalunya endins, a diferència de la majoria de les grans famílies de poder catalanes, com els Güell o Vidal-Quadras.

A finals del segle XVIII, Barcelona, Reus i Lleida, just en aquest ordre, són les ciutats més poblades i actives del Principat. Resulta curiós que la trajectòria vital dels Girona estigués relacionada amb les principals ciutats del creixement econòmic del Vuitcents. L'estudi dels orígens de la família revela un tret singular: a diferència d'altres membres de la gran burgesia catalana del segle XIX, els Girona no van iniciar el seu camí a les Antilles, sinó a Tàrrrega, una vila de la Catalunya interior. Especialment ben comunicada –una cruïlla de camins, tal com indica l'origen del seu nom– la vila gaudia d'una veritable tradició comercial des de l'època medieval. Tàrrrega va resultar pels Girona un marc perfecte on especi-

alitzar-se en les activitats mercantils.

Segueix 4 generacions dels Girona, que en part actuen com altres famílies burgeses (el matrimoni com a aliances de poder) però es diferencia a l'hora de diversificar les activitats econòmiques, amb un ull al territori (ex: Castell del Remei).

Són dos temes diferents. El primer, és que els Girona mai van utilitzar el matrimoni per ascendir en l'escala social i econòmica sinó que els enllaços es van fer sempre en termes d'igualtat. El segon obedeix a diversos factors. Els Girona es van convertir en el principal grup inversor del país els anys decisius del procés industrialitzador del Principat. Els movia un projecte global de desenvolupament:

xarxa ferroviària, carreteres, Canal d'Urgell, Banc de Barcelona i altres entitats de crèdit, indústries, societats comercials... No entenien el desenvolupament industrial i comercial sense el desenvolupament agrari, per això no van “perdre de vista el territori”.

En el pròleg, Jordi Catalan explica que parla de temes de “rabiòsa actualitat”: la gestió de les crisis, el paper de la banca, la internacionalització del capital...

Deia Pierre Vilar que tota la història és història contemporània. La fortuna dels Girona es dispara quan articulen una xarxa d'inter-

canvi de béns i instruments de pagament que inclou un ventall de ciutats que, en aquell moment, són les que lideren l'economia mundial: Londres, Liverpool, París, Marsella, Bordeus, Hamburg, Gènova... És a dir, la internacionalització del capital, en el nostre país, té ja una tradició antiga, contràriament al que han volgut defensar els polítics i alguns economistes contemporanis. Les crisis i el paper de la banca són també una part decisiva del relat del llibre.

Josep Huguet, en un article en premsa afirma que “els Girona són símptoma d'un país”.

Completament d'acord. Es miri per on es miri, els Girona foren els principals actors de la societat del seu temps, un cas paradigmàtic de dinamisme capitalista, sense cap rastre de paràlisi empresarial.

